

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Támogató: Nemzeti Kulturális Alap

Kollégium: Közgyűjtemények Kollégiuma

Pályázati azonosító: 505110/00993

Pályázati cél: Kiss Imre borbélymester hagyatékából származó borotvagyűjtemény megvásárlása a Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum számára

Pályázó: Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ

Megvalósítás helyszíne: Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum

Kunszentmárton, 2026. július 01.

A támogatott tevékenység megvalósításának szakmai vonatkozásai

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma által nyújtott 500 000 Ft összegű támogatásnak köszönhetően a Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum megvásárolta Kiss Imre öcsödi borbélymester hagyatékából fennmaradt, 63 darabból álló borotvagyűjteményt. A szerzeményezés a múzeum gyűjteményfejlesztési koncepciójához szorosan illeszkedik, és egy korábban megkezdett szakmai folyamat fontos állomását jelenti. A pályázatban megfogalmazott célok maradéktalanul megvalósultak.

A Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum 2017-ben már megszerezte Kiss Imre teljes borbélyműhelyének berendezését, azonban a borotvagyűjtemény akkor még a család tulajdonában maradt. A mostani szerzeményezéssel lehetővé vált, hogy a borbélymester hagyatéka ismét egységes múzeumi gyűjteményként őrződjön meg, ezáltal teljessé váljon az a tárgyi emlékegyetem, amely egy 20. századi vidéki borbélyműhely működését hitelesen reprezentálja.

Az eszközök a 19. század második feléből, valamint a 20. századból származnak, főként német (Solingen), angol (Sheffield) és osztrák gyártású borotvák. A tárgyak jelentős része jó állapotban maradt fenn, ami Kiss Imre gondos használatának és megőrző munkájának köszönhető. A gyűjtemény nemcsak eszköztörténeti szempontból értékes, hanem betekintést nyújt egy mára eltűnt kézműves mesterség mindennapi gyakorlatába és szakmai kultúrájába is.

A megvalósítás tapasztalatai

A szerzeményezés folyamata a terveknek megfelelően, zökkenőmentesen valósult meg. A műtárgyegyüttes tulajdonosaival kialakított együttműködés eredményeként a borotvagyűjtemény a támogatás segítségével véglegesen a Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum gyűjteményébe kerülhetett. A korábbi kölcsönzésnek köszönhetően a tárgyak állapota, muzeológiai értéke és gyűjteményi jelentősége már ismert volt, ami megkönnyítette a szakmai feldolgozást és a szerzeményezés előkészítését. A műtárgyak jó megőrzöttségi állapotban kerültek a múzeumba, így nyilvántartásba vételük és hosszú távú megőrzésük a muzeológiai előírásoknak megfelelően megkezdhető.

A szerzeményezés eredménye

A pályázat eredményeként a múzeum gyűjteménye olyan tárgyegyüttesrel gazdagodott, amely szervesen kapcsolódik a már meglévő borbélyműhely-együtteshez. A megvásárolt borotvák lehetővé teszik, hogy a korábban megszerzett műhely berendezése és eszközei teljesebb formában legyen bemutatható kutatási, kiállítási és múzeumpedagógiai célokra.

A tárgyak muzeológiai feldolgozása megtörtént, nyilvántartásba vételük és leltározásuk folyamatban van, ezt követően a gyűjtemény a kutatók és a nagyközönség számára is hozzáférhetővé válik. A műtárgyak digitális nyilvántartásba kerülnek, valamint a jogszabályoknak megfelelően a Hungaricana felületén is közzétételre kerülnek a gyűjtemény hosszú távú megőrzését és nyilvános hozzáférhetőségét biztosítva.

A projekt eredményességének értékelése

A pályázatban megfogalmazott cél maradéktalanul teljesült: a támogatás felhasználásával sikerült megvásárolni és a múzeum gyűjteményébe integrálni Kiss Imre borbélymester 63

darabból álló borotvagyűjteményét. A szerzeményezés eredményeként teljessé vált a korábban megszerzett borbélyműhely tárgyi együttese, amely jelentősen növeli a gyűjtemény tudományos, kiállítási és múzeumpedagógiai értékét. A műtárgyak hosszú távon kutatási célokat szolgálnak, kiállításokon bemutatathatók, valamint digitális nyilvántartásba és a Hungaricana rendszerébe kerülve szélesebb közönség számára is hozzáférhetővé válnak. A projekt hozzájárult a térség helytörténeti örökségének megőrzéséhez, valamint egy kiemelkedő jelentőségű tárgyegyüttes végleges múzeumi megővéséhez.

Összegzés

A támogatásnak köszönhetően sikerült megőrizni egy kiemelkedő helytörténeti jelentőségű tárgyegyüttest, amely más módon nagy valószínűséggel szétszóródott volna. A szerzeményezés nem csupán a múzeum borbélyműhely-gyűjteményét tette teljessé, hanem hozzájárult a térség szolgáltatóiparának, kézműves hagyományainak és helyi ipartörténetének hiteles dokumentálásához is.

A megvásárolt borotvagyűjtemény különlegessége, hogy a szerzeményezést megelőzően a tulajdonosok jóvoltából kölcsönzés formájában már a Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum kezelésébe került, így lehetőség nyílt a tárgyegyüttes szakmai feldolgozására és bemutatására. A borotvák önálló tárgyegyüttesként szerepeltek a **„Barber Shop – A borbély visszatér”** című időszak kiállításban, amely közel egy éven keresztül volt látogatható. A kiállítás bontására 2026 januárjában került sor. A kiállítás kedvező szakmai és látogatói visszhangja egyaránt megerősítette, hogy a gyűjtemény kiemelkedő muzeológiai és helytörténeti értéket képvisel, ezért hosszú távú megőrzése és végleges múzeumi szerzeményezése indokolt volt.

A Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum a jövőben kiállításokon, múzeumpedagógiai foglalkozásokon, tudományos feldolgozás során és digitális adatbázisokban egyaránt hasznosítani kívánja a megvásárolt műtárgyakat, biztosítva azok hosszú távú megőrzését és közkinccsé tételét.

A pályázatban vállalt cél maradéktalanul megvalósult. Az igényelt támogatás teljes összegét a pályázati célnak megfelelően a Kiss Imre borbélymester hagyatékából származó borotvagyűjtemény megvásárlására fordítottuk.

Hungaricana weboldalra történő feltöltés ténye:

Janus Pannonius Múzeum	Turista botveret-gyűjtemény vásárlása	500000	505110/00943, 209110/00
Molnár-C. Pál Múterem-Múzeum	Molnár-C. Pál festmény szerzeményezése - Dal a tavaszról	387000	505110/00957
Magyar Nemzeti Múzeum Közgűjteményi Központ	Védett középkori miseruha megvásárlására az Iparművészeti Múzeum Textil gyűjteménye számára	1000000	505110/00978 (209110/00
Pesterzsébeti Múzeum	Szakmai beszámoló Kadarkuti Richárd műveinek megvásárlásáról	700000	505110/00987
OSZMI Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Nonprofit Kft.	Székel László díszlettervező makettjeinek megvásárlása	800000	505110/00988
Gödöllői Városi Múzeum	Szakmai beszámoló műtárgyvásárlásról	1200000	505110/00990
Munkácsy Mihály Múzeum	Lichtenstein László hagyatéki anyagának megvásárlása	1000000	505110/00992
Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ	Kiss Imre borbélymester hagyatékából származó borotvagűjtemény megvásárlása a Kunszentmártoni Helytörténeti Múzeum számára - tárgyszerzeményezés	500000	505110/00993
HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum	Vitéz Ormay (Kornhoffer) Alfonz, Farkas Kamill és dr. Farkas Kornél kitüntetés hagyatékának megvásárlása	600000	505110/00996
Köröndi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár	Batthyány-mintás herendi porcelán kávékészlet megvásárlása a köröndi múzeum részére	249000	505110/01001
Nemzeti Bélyegmúzeum Nonprofit Kft.	Voloncs Gábor Bélyeghamisítvány gyűjtemény megvásárlása	600000	505110/01005
Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum	Pandur József: Akt domboldalon című festményének megvásárlására	6000000	505110/01012
Soproni Múzeum	Szakmai beszámoló	400	505110/01013
Tomory Lajos Múzeum	Erdélyi Ferenc "lvók" című festményének megvásárlása a Tomory Lajos Múzeum képzőművészeti gyűjteménye számára	1200000	505110/01015
Zalaegerszegi Múzeumok	Oroszy Csaba: Enerzo X. festmény vásárlása	600000	505110/0991

Megvásárolt tárgyak bemutatása

Történeti tárgyi gyűjtemény:

2026.2.1.

2026.2.2.

2026.2.3.

2026.2.4.

2026.2.5.

2026.2.6.

2026.2.7.

2026.2.8.

2026.2.9.

2026.2.10.

2026.2.11.

2026.2.12.

2026.2.13.

2026.2.14.

2026.2.15.

2026.2.16.

2026.2.17.

2026.2.18.

2026.2.19.

2026.2.20.

2026.2.21.

2026.2.22.

2026.2.23.

2026.2.24.

2026.2.25.

2026.2.26.

2026.2.27.

2026.2.28.

2026.2.29

2026.2.30.

2026.2.31.

2026.2.32.

2026.2.33.

2026.2.34.

2026.2.35.

2026.2.36.

2026.2.37.

2026.2.38.

2026.2.39.

2026.2.40.

2026.2.41.

2026.2.42.

2026.2.44.

2026.2.45.

2026.2.46.

2026.2.47.

2026.2.48.

2026.2.49.

2026.2.50.

2026.2.51.

2026.2.52.

2026.2.53.

2026.2.54.

2026.2.55.

2026.2.56.

2026.2.57.

2026.2.58.

2026.2.59.

2026.2.60.

2026.2.61.

2026.2.62.

2026.2.63.

2026.2.64.